

Advies Bestuur

Aan:	Bestuur	Communicatie:	Nee
Datum:	26 november 2024	Vertrouwelijk:	Nee
Zaaknr.:	99990000043798	Stuk(ken) bijgevoegd:	Nee
Documentnr.:	99990000208967		
Behandeld:	W.W. Meijer	Te volgen procedure:	Bestuur, DR
Afdeling:	Directie	Behandelwijze:	Ter besluitvorming

Onderwerp

Rapportage inventarisatie ombuigingen Meerinzicht.

Voorstel

Het bestuur besluit:

1. In te stemmen met de rapportage inventarisatie ombuigingen Meerinzicht;
2. Deze rapportage inventarisatie ombuigingen als bijlage bij de ontwerp-Meerjarenbegroting 2026-2029 voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten;
3. De ombuigingsvoorstellen van het type 1 (besluit bestuur Meerinzicht) te verwerken in de Bestuursrapportage van 2025 en de daaruit voortvloeiende begrotingswijziging;
4. De overige ombuigingsvoorstellen na samenspraak met de deelnemende gemeenten en afhankelijk van die samenspraak uit te werken en te verwerken in de daartoe bestemde planning en control documenten;
5. De denkrichtingen in de rapportage voor te leggen aan de Netwerkdirectie EHZM om zodoende een richtinggevend besluit op te halen om deze gezamenlijk uit te werken in concrete ombuigingsvoorstellen
6. Kennis te nemen van de zienswijze van de OR en deze betrekken bij de verdere besluitvorming met betrekking tot de ombuigingsvoorstellen en de OR hierover te informeren conform bijgevoegde conceptbrief.

Definitief besluit 5 februari 2025:

Het bestuur besluit om, in afwijking van het voorstel onder beslispoint 3, na integrale afweging de ombuigingsvoorstellen nummer 51 en 52 van het type 1 inzake vermindering werkbudgetten niet over te nemen. Voor het overige besluit het bestuur conform het voorstel.

Inleiding

Bijgevoegde rapportage is de uitkomst van het project 'inventarisatie ombuigingen Meerinzicht'. Als uitvoeringsorganisatie van Ermelo, Harderwijk en Zeewolde leveren wij met deze inventarisatie onze bijdrage aan de financiële opgaven waar de gemeenten voor staan. De deelnemende gemeenten hebben hier ook in hun zienswijze op de meerjarenbegroting 2025 om verzocht. In reactie op die zienswijze(n) hebben wij aangegeven dat wij deze inventarisatie op een projectmatige manier aanpakken. En dat wij de uitkomsten van deze inventarisatie rapporteren in de bijlagen bij de Meerjarenbegroting 2026-2029. Wij gaan hierbij in samenspraak met de gemeenten op zoek naar de mogelijkheden tot ombuigingen en verwerken die daarna in de daarvoor bestemde planning en control documenten.

Wij zijn daarna aan de slag gegaan met het project 'Inventarisatie ombuigingen Meerinzicht'. Dit heeft geresulteerd in een rapportage met een grote diversiteit aan voorstellen. Wij leggen hiermee een uitgebreid pakket van ombuigingsmogelijkheden voor.

De uiteindelijke besluitvorming is verschillend van aard. Een deel van de ombuigingsvoorstellen kan door het bestuur van Meerinzicht zelf besloten worden (de zogenoemde type 1 voorstellen) en een ander deel moet door de gemeenten besloten worden (type 2 voorstellen). Ook worden er - vanuit domein Sociaal - ombuigingsvoorstellen voorgelegd, die bijdragen aan de gemeentelijke ombuigingsvoorstellen voor het verminderen van de zorgkosten in de gemeentelijke begrotingen. Tot slot zijn er voorstellen met denkrichtingen. Deze voorstellen vragen een nadere uitwerking op de effecten in brede zin en zijn niet financieel vertaald. In de rapportage worden de verschillende voorstellen in algemene zin toegelicht. Alle voorstellen zelf zijn via een link en in de bijlage te raadplegen.

De OR is nadrukkelijk meegenomen in dit proces. De OR heeft een zienswijze uitgebracht (het adviesrecht is in formele zin nog niet aan de orde), die als bijlage bij de stukken is opgenomen.

Argumenten

1.1. De rapportage geeft een inventarisatie van de mogelijke ombuigingen.

1.2. De rapportage is op een zorgvuldige wijze tot stand gekomen nadat alle teams gevraagd zijn ombuigingsvoorstellen te doen op grond van een van tevoren vastgestelde plan van aanpak (projectaanpak). De OR is hierbij ook nadrukkelijk betrokken geweest en heeft een zienswijze uitgebracht. Deze zienswijze is bijgevoegd. Tevens zijn de stakeholders bedrijfsvoering EHZ (directieniveau), de controllers, accounthouders Meerinzicht en strategische adviseurs sociaal domein van de deelnemende gemeenten geïnformeerd over deze rapportage. Tot slot hebben de domeindirecteuren met de betrokken afdelingsmanagers de medewerkers van de afdelingen geïnformeerd.

2.1. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de reactie van het bestuur van Meerinzicht op de zienswijzen van de raden met betrekking tot de Meerjarenbegroting 2025-2028, namelijk dat de ombuigingsmogelijkheden (projectmatig) worden geïnventariseerd en de uitkomsten daarvan als bijlage bij de Meerjarenbegroting 2026-2029 opgenomen worden.

3.1. Type 1 voorstellen vragen niet meer om een gemeentelijk besluit en kunnen worden verwerkt in de planning en control documenten (waaronder de Bestuursrapportage 2025).

4.1. Type 2 voorstellen kunnen pas verwerkt worden nadat in samenspraak met gemeenten en Meerinzicht en door de hiertoe bevoegde organen (colleges, gemeenteraden) een besluit is genomen.

Ook dit is al aangegeven in de reactie op de zienswijzen van de raden op de Meerjarenbegroting 2025-2028. Dit geldt ook voor de voorstellen domein Sociaal die aan de gemeentelijke ombuigingsvoorstellen raken.

Naast voorstellen die leiden tot een besparing op de kosten in de begroting van Meerinzicht worden ook ombuigingsvoorstellen voorgelegd, die bijdragen aan, aanvullend zijn op of een verdieping zijn op de gemeentelijke ombuigingsvoorstellen voor het verminderen van de zorgkosten in de gemeentelijke begrotingen. In het vervolgproces wordt met de gemeenten afgesproken hoe dit wordt verwerkt in de opbrengst van de gemeentelijke ombuigingsvoorstellen.

5.1 De denkrichtingen in de rapportage voorleggen aan de Netwerkdirectie EHZM om zodoende een richtinggevend besluit op te halen om deze gezamenlijk uit te werken in concrete ombuigingsvoorstellen.

Diverse denkrichtingen hebben betrekking op innovatie of het meer uniform en centraal organiseren van taken. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan taken van de afdelingen GEO, Belastingen en Informatisering en Automatisering. Deze denkrichtingen kunnen, na besluitvorming, nader uitgewerkt worden, om de exacte impact en financiële gevolgen te bepalen. Wat helder is geworden is dat deze denkrichtingen een kans vormen om samen met elkaar een nog efficiëntere dienstverlening te organiseren en volumevoordelen te benutten. Om dit verder uit te werken is er tijd en nader onderzoek nodig, maar bovenal een richtinggevend besluit om dit in gezamenlijkheid uit te voeren.

6.1. De OR is nadrukkelijk betrokken geweest bij het hele proces. In de bijlage is de zienswijze van OR opgenomen en de schriftelijke reactie hierop aan de OR.

Formeel is er nog geen sprake van het adviesrecht, zoals bedoeld in artikel 25 van de Wet op de ondernemingsraden. De zienswijze van de OR wordt betrokken bij de concrete uitwerking van de ombuigingsvoorstellen en het besluitvormingstraject over deze voorstellen.

Kanttekeningen

1. Wanneer alle voorstellen worden overgenomen, kan dit leiden tot cumulatie van effecten. Dit geldt vooral voor de voorstellen in relatie tot bedrijfsvoering en in het bijzonder de voorstellen die arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden raken. Een belangrijke factor om de dienstverlening op peil te kunnen houden is (vanzelfsprekend) de stabiliteit van de organisatie. De medewerkers van Meerinzicht hebben ook behoefte aan stabiliteit. Wanneer alle ombuigingsmogelijkheden benut worden, betekent dit wel iets voor die stabiliteit: het zal dan een uitdaging worden om eventuele tegenvallers in de bedrijfsvoering zelf op te vangen. Daarnaast kan Meerinzicht door versoering van arbeidsvoorwaarden een minder aantrekkelijke werkgever worden, wat tot mogelijk verloop leidt. Wij vragen uw aandacht hiervoor in het verdere besluitvormingstraject.

2. Een groot deel van de voorstellen kan pas worden uitgevoerd, wanneer alle vier de organisaties daartoe besluiten. Dit geldt bijvoorbeeld voor de voorstellen op het gebied van de arbeidsvoorwaarden van medewerkers, waarbij de afspraak is dat de arbeidsvoorwaarden voor de vier organisaties (EHZM) gelijk zijn. Dit is ook van belang voor het moment waarop die voorstellen verwerkt kunnen worden.

3. Bij voorstellen die betrekking hebben op meer efficiëntie is harmonisatie vaak een belangrijke randvoorwaarde: gemeenten moeten dan wel bereid zijn om te harmoniseren op die vlakken. In dit verband wijzen wij ook op de risicoparagraaf in de Inventarisatie Ombuigingen.

4. De ombuigingsvoorstellen domein Sociaal dragen bij aan gemeentelijke bezuinigingen en landen deels in de begroting van Meerinzicht en deels in de begrotingen van de gemeenten: dit vraagt dus ook om gemeentelijke besluitvorming. Bij het opstellen van de ombuigingsvoorstellen voor domein Sociaal is rekening gehouden met de ambities van de brongemeenten zoals verwoord in de nota Sociaal Domein en met de ombuigingsvoorstellen van de gemeenten Harderwijk en Ermelo die ons bekend zijn. Zeewolde is net gestart met de inventarisatie van ombuigingsmogelijkheden en is daarom nog niet meegenomen. De verwachting is dat de voorstellen voor een groot deel zullen aansluiten op de voorstellen van Ermelo en

Harderwijk. Mogelijke samenloop vanuit gemeentelijke ombuigingsvoorstellen en de voorstellen van Meerinzicht dient gemonitord te worden.

5. *Bij de inventarisatie zijn enkele ombuigingsvoorstellen gedaan, waarbij reeds voor boekjaar 2025 besparingspotentieel is gedefinieerd.* Het moment van effectueren van dit potentieel (en daarmee het realiseren van de besparing) is afhankelijk van besluitvorming over deze voorstellen. Met name voor de type-2 voorstellen betekent dit dat pas in de loop van 2025, ná formele besluitvorming door de brongemeenten, mogelijk een deel van de voor het volledige boekjaar 2025 gedefinieerde besparing verzilverd zal kunnen worden. Bij de voorstellen waarbij middelen nodig zijn in 2025 om te komen tot een structurele besparing, nemen we dit mee in de daartoe bestemde planning en control documenten.

Financiële toelichting

Bij domein Bedrijfsvoering gaat het om voorstellen met een mogelijk besparings- dan wel ombuigingspotentieel van afgerond 2 miljoen euro in 2026, oplopend naar 2,5 miljoen euro in 2029. Het jaar 2029 is nog niet volledig in kaart te brengen, omdat daarvoor enkele gegevens ontbreken. Bij domein Sociaal is dit afgerond 1 miljoen euro oplopend naar 2 miljoen euro in 2029. De onderstaande tabellen, die ook in de rapportage zijn opgenomen geven meer inzicht. Benadrukt wordt dat dit het financiële- of ombuigingspotentieel van de inventarisatie weergeeft. Zoals gezegd landt een deel van de mogelijke besparingen in de gemeentelijke begrotingen (zorgkosten). Het gaat dus om een financiële vertaling van de inventarisatie: voor de meeste voorstellen zijn nog aparte besluiten van de gemeenten nodig (ook soms van de gemeenten Oldebroek, Putten, Elburg en Nunspeet die diensten van Meerinzicht in de vorm van een overeenkomst afnemen). Pas daarna kan het verwerkt worden in de daartoe bestemde planning- en control documenten.

tabel 1 (bedragen x € 1.000,-)

Domein	Typering ombuigingsvoorstel	2025	2026	2027	2028	2029 ev
BDV	1. Efficiënter werken, minder FTE	180	731	903	998	998
	5. Maatwerk opdrachten	67	748	677	677	677
	6. Denkrichtingen	0	0	0	0	0
	7. Vermindering van werkbudgetten	2	651	755	777	716
	8. Ombuiging die direct landt in de begroting van de gemeente	0	45	57	57	57
Totaal van BDV		249	2.175	2.392	2.509	2.448
DS	1. Efficiënter werken, minder FTE	-190	-138	49	619	619
	2. Terug naar kerntaken Meerinzicht	0	253	350	350	350
	3. Innovatie zorgkosten	-95	190	255	255	255
	4. Intensivering taken om zorgkosten te besparen	0	822	822	822	822
	6. Denkrichtingen	0	0	0	0	0

Totaal van DS		-285	1.127	1.476	2.046	2.046
Eindtotaal		-36	3.302	3.868	4.555	4.494

Voor het domein Sociaal wordt in de onderstaande tabel het effect van alle voorstellen per wet uitgesplitst naar Zorgkosten en Uitvoeringskosten weergegeven. De zorgkosten zijn onderdeel van de gemeentelijke begroting, de uitvoeringskosten zijn onderdeel van de begroting van de GR Meerinzicht:

tabel 2 (bedragen x € 1.000,-)

<i>Zorgkosten/uitvoering</i>	<i>Wet</i>	2025	2026	2027	2028	2029
Uitvoeringskosten	Beschermd wonen	0	39	39	39	39
	Jeugd	0	17	17	17	17
	Leerlingzaken	0	37	102	102	102
	Participatie	0	-25	97	97	97
	Toegang Jeugd Zeewolde	0	11	11	11	11
	Uitvoering algemeen	-190	36	133	703	703
	Wmo	-95	-67	-2	-2	-2
	Wmo / Jeugd	0	98	98	98	98
Totaal van Uitvoeringskosten		-285	146	495	1.065	1.065
Zorgkosten	Inburgering	0	84	84	84	84
	Jeugd	0	544	544	544	544
	Participatie	0	353	353	353	353
	Wmo	0	0	0	0	0
Totaal van Zorgkosten		0	981	981	981	981
Eindtotaal		-285	1.127	1.476	2.046	2.046

Effect van de ombuigingen op de loonsom

Ombuigingen hebben effect op de medewerkers van Meerinzicht en zullen leiden tot krimp van de formatie. De precieze omvang is nu niet aan te geven omdat het een inventarisatie van ombuigingsmogelijkheden betreft en besluitvorming over de afzonderlijke voorstellen nog plaats moet vinden. Om een beeld te geven: indien het totale besparingspotentieel als basis wordt genomen, gaat het om een oplopende structurele besparing in 2026-2029 op de totale loonsom naar circa 4% vanaf 2029. Hiertegenover staan ook tijdelijke investeringen in personeelsinzet in de periode tot 2029 om deze structurele besparing op de loonsom te realiseren.

Invulling zienswijze Nullijn hanteren op materiële prijsmutaties

Meerinzicht heeft invulling gegeven aan de zienswijze van Harderwijk om in de meerjarenbegroting een nullijn te hanteren voor materiële prijsmutaties. Het effect is taakstellend verwerkt in de begroting. De werkelijke kosten op basis van contractuele afspraken zijn meerjarig meegenomen in de begroting (reëel ramen). Tegenover deze werkelijke kosten staat normaal gesproken de bijdrage van de gemeenten. Door de gehanteerde 0-lijn zijn de kosten (de indexatie op de materiële budgetten) niet verwerkt op de bijdrage van de gemeente maar taakstellend opgenomen. Een nadere toelichting over de voortgang zal in de Bestuursrapportage 2025 verwerkt worden. De invulling is niet als apart ombuigingsvoorstel gedefinieerd. De invulling zal wel vanuit de realisatie van (een deel van) de voorliggende denkrichtingen plaatsvinden.

Planning/proces

Na besluitvorming door het bestuur wordt de rapportage als bijlage bij de ontwerp-Meerjarenbegroting 2026-2029 voorgelegd aan de gemeentebesturen. De raden kunnen in reactie op de ontwerp-Meerjarenbegroting een zienswijze geven.

Daarna zal over de ombuigingsvoorstellen die afhankelijk zijn van een gemeentelijk besluit (de type 2 voorstellen) in overleg worden gegaan met de gemeenten over welke worden opgepakt, hoe die verder worden uitgewerkt en verwerkt worden in de daartoe bestemde planning- en control documenten. Daarbij is zoals de OR ook al aangeeft in zijn zienswijze ook nog een formele rol weggelegd voor het Lokale Overleg, met name daar waar de besluitvorming gevolgen heeft voor de arbeidsvoorwaarden. Bij de uitwerking van de voorstellen wordt ook de zienswijze van de OR betrokken.

Communicatie

Gedurende het proces is gesproken met verschillende stakeholders. Deze stakeholders hebben feedback gegeven over het rapport. Aan de hand van deze feedback is het rapport bijgesteld. Voor de bespreking van dit rapport bij het bestuur, hebben de stakeholders een terugkoppeling ontvangen naar aanleiding van de gegeven feedback. Na besluitvorming door het bestuur worden ook de medewerkers en stakeholders van Meerinzicht geïnformeerd. Overigens zijn de medewerkers al geïnformeerd, zoals hierboven ook is aangegeven.

Overige ondersteunende diensten en OR

De OR is nadrukkelijk betrokken geweest bij het hele proces. In de bijlage is de zienswijze van OR opgenomen. Formeel is er nog geen sprake van het adviesrecht, zoals bedoeld in artikel 25 van de Wet op de ondernemingsraden.

Vooruitlopend op de verdere besluitvorming geeft de OR mee hoe hij denkt over de opgehaalde ombuigingsvoorstellen, aan de hand van bepaalde criteria. Denk hierbij aan de oproep van de OR aan het bestuur, de directieraad en de drie brongemeenten als opdrachtgevers van Meerinzicht om deze zienswijze mee te laten wegen in de uiteindelijke besluitvorming. Overigens laat dit onverlet dat - alvorens deze voorstellen kunnen worden uitgevoerd of geïmplementeerd - zo nodig alsnog het formeel advies van de OR van Meerinzicht en/of de ondernemingsraden van de brongemeenten moet worden gevraagd. Daarbij wordt benadrukt dat er ook nog een formele rol is voor het Lokaal Overleg (van de vier organisaties), met name daar waar de besluitvorming gevolgen heeft voor arbeidsvoorwaarden en/of er mogelijk een sociaal plan vereist is.

De OR geeft per categorie van voorstellen aan waar in zijn optiek aan voldaan moet worden. Deze input wordt meegenomen bij de uitwerking van die voorstellen.

Heeft een relatie met

- De ontwerp-Meerjarenbegroting 2026-2029 (MJB): de inventarisatie van de ombuigingen wordt als bijlage bij de MJB opgenomen.
- P&C producten van Meerinzicht

Integraal afgestemd met

Stuurgroep ombuigingen.

Bijlage(n)

1. Rapportage inventarisatie ombuigingen
2. Zienswijze Ondernemingsraad Meerinzicht
3. Schriftelijke reactie aan OR op ontvangen zienswijze